



VOORSTEL AAN: ALGEMEEN BESTUUR

Vergaderdatum: 24 juni 2026

Agendapunt nr: 7

Kenmerk: Voorstel001438

Status: Ter instemming

Opsteller: Suzanne Roijakkers

Namens: Fred Heerink

<i>Route besluitvorming</i>	<i>Vergadering d.d.</i>
DB VRD	3 juni 2026
AB VRD	24 juni 2026
DB VRD	19 november 2026

Bijlage(n): Concept besluit, concept brief aan gemeenteraden, concept collegevoorstel KCR2

Onderwerp

Oprichting van en deelname aan stichting KCR2

Voorstel

1. Stelt het algemeen bestuur voor een voorgenomen besluit te nemen om deel te nemen aan en over te gaan tot de oprichting van de stichting KCR2.
2. Gemeenteraden in de gelegenheid te stellen hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken alvorens een definitief besluit genomen wordt in het najaar.
3. Stelt het algemeen bestuur voor om het dagelijks bestuur te mandateren het definitieve besluit te nemen in haar vergadering van 19 november zodat dit tijdig kenbaar kan worden gemaakt aan het Veiligheidsberaad.

Besluit

Paraaf:

Datum:

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

Inleiding

Sinds 2021 werken de veiligheidsregio's samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid aan de ontwikkeling van het Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's (KCR2): het landelijk centrum voor operationele informatie- en crisiscoördinatie. De afgelopen periode is gezocht naar een passende rechtsvorm om KCR2 te borgen. Op 22 juni jl. heeft het Veiligheidsberaad het principebesluit genomen tot oprichting van een rechtspersoon met een wettelijk taak (RWT) voor KCR2. Deze stichting wordt opgericht door de 25 veiligheidsregio's in gezamenlijkheid met het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Waarom is KCR2 nodig?

De afgelopen jaren is het belang van bovenregionale en landelijke samenwerking in de crisisbeheersing verder toegenomen. Recente crises laten zien dat vraagstukken rondom informatievoorziening, bijstand, interregionale afstemming en operationele samenwerking steeds vaker het regionale niveau overstijgen. Denk bijvoorbeeld aan de gelijktijdige grootschalige natuurbranden dit voorjaar, de overstromingen in Limburg in 2021, de opvang van ontheemden uit Oekraïne en de coronapandemie. De veiligheidsregio's staan daarmee gezamenlijk voor de opgave om de informatie-uitwisseling en coördinatie onderling en met het Rijk structureel te borgen, en zo de gezamenlijke slagkracht te versterken. Dit heeft geleid tot de behoefte aan een landelijk knooppunt waarin informatie-uitwisseling en coördinatie samenkomen en in onderlinge samenhang worden georganiseerd.

Wat doet KCR2?

Met de komst van KCR2 ontstaat een landelijk knooppunt dat de veiligheidsregio's en het Rijk ondersteunt bij gezamenlijke crisisbeheersing. Hiermee beogen de veiligheidsregio's:

- de informatiepositie van alle betrokken partijen te versterken;
- de onderlinge afstemming tussen regio's te verbeteren en de snelheid en eenduidigheid daarvan te vergroten;
- de inzet van capaciteit tussen regio's transparanter en effectiever te laten verlopen;
- de samenwerking met het Rijk verder te versterken.

KCR2 is niet beleidsvormend en krijgt geen zelfstandige bevoegdheden in de crisisstructuur maar is een bovenregionale uitvoeringsorganisatie ter ondersteuning van het Rijk en de veiligheidsregio's. Daarmee treedt het niet in de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van individuele veiligheidsregio's en past het binnen het stelsel van verlengd lokaal bestuur.

KCR2 maakt gebruik van bestaande voorzieningen op het gebied van informatievoorziening en crisiscoördinatie, waaronder de Landelijke Voorziening Crisisbeheersing (LVCb). Daarmee worden KCR2 en de LVCb voortaan in samenhang ontwikkeld, wat leidt tot synergievoordelen en beperking van toekomstige kosten.

Kerntaken

KCR2 verzorgt de operationele coördinatie en ondersteuning in Nederland, inclusief Bonaire, Sint Eustatius en Saba als bijzondere gemeenten van Nederland, en desgevraagd de Caribische Landen van het Koninkrijk ten aanzien van de volgende kerntaken:

- 1) De landelijke en bovenregionale multidisciplinaire operationele informatievoorziening;
- 2) Landelijke en bovenregionale operationele bijstand;
- 3) Internationale operationele bijstandsverzoeken;
- 4) Tijdelijk in te stellen landelijke operationele crisisteam;
- 5) Ontvangst en registratie gerepatrieerde Nederlanders die in het buitenland in een acute noodsituatie zijn beland.

KCR2 ondersteunt:

- 6) De landelijke en bovenregionale multidisciplinaire operationele preparatie.

Argumenten

1.1 Besluit op verzoek van Veiligheidsberaad

Het Veiligheidsberaad besluit op 22 juni een Rechtspersoon met Wettelijke Taak (RWT) voor KCR2 en stelt vervolgens de veiligheidsregio's de vraag in hun besturen het besluit te nemen tot oprichting van en deelname aan KCR2.

Omdat de doorlooptijd van ons eigen besluit tijd kost, is dit agendapunt vooruitlopend op de VB agendering opgevoerd. Mocht op 22 juni anders worden besloten, dan passen wij ons AB voorstel daarop aan.

1.2 Eigen rechtspersoon is noodzakelijk

De afgelopen jaren is KCR2 ontwikkeld in nauwe samenwerking tussen de veiligheidsregio's en het ministerie van Justitie en Veiligheid, waarbij is voortgebouwd op het bestaande Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum (LOCC), een dienstonderdeel van het ministerie van Justitie en Veiligheid. KCR2 functioneert op dit moment dus al, maar een eigen rechtspersoon ontbreekt nog. Dit is nodig om de continuïteit en professionaliteit van KCR2 te borgen zodat personeel hierin kan worden ondergebracht, en zodat het ministerie van JenV en de veiligheidsregio's hier gezamenlijk toezicht op kunnen houden. In de statuten worden de KCR2- taakuitvoering en werkwijze vastgelegd.

Na een uitgebreide verkenning is gekozen voor een rechtspersoon met een wettelijke taak (RWT). Deze combinatie biedt zowel de wettelijke inbedding van taken als de mogelijkheid voor een rechtspersoon waar 25 veiligheidsregio's en het ministerie juridisch aan deel kunnen nemen. De strategische sturing vindt plaats via een gezamenlijk bestuurlijk overleg van opdrachtgevers, waarin de veiligheidsregio's en het ministerie gelijkwaardig participeren en richting geven aan de inzet en prioritering van KCR2.

2.1 Wettelijke rol voor gemeenteraden

Gelet op artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen moeten de raden van de inliggende gemeenten eerst in de gelegenheid worden gesteld om hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang van deelname aan deze stichting.

3.1 Voldoende inhoudelijk en professionele afweging heeft plaatsgevonden

De voorbereiding van dit voorstel en dit proces is gedegen en zorgvuldig geweest. Professionals hebben daarin goed naar mogelijkheden en risico's gekeken. Daarom kan een handreiking worden gedaan aan gemeenten om raden voor te stellen geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

4.1 Voor start 1 januari moet Veiligheidsberaad op 7 december een besluit nemen.

In de planning die wij in Drenthe hebben voor ons bestuurlijk proces is een definitief besluit in het AB van 8 december te laat voor het Veiligheidsberaad. Vandaar dat wordt voorgesteld het DB hierin een besluitvormende rol te geven.

Kanttelingen

2.1 Proces langs gemeenteraden is voor raden belastend

De rondgang langs gemeenteraden is een formaliteit. We doorlopen deze stap vanwege zorgvuldigheid maar zijn ons ook bewust dat we hiermee veel van raadsleden vragen. Zij moeten kennis nemen van deze complexe materie.

Financiën

De financiering van KCR2 vindt plaats binnen de bestaande middelen die de veiligheidsregio's ontvangen en inzetten voor bovenregionale crisisbeheersing en informatievoorziening. De oprichting van KCR2 vraagt daarmee niet tot aanvullende financiële bijdragen vanuit de veiligheidsregio's.

Communicatie

Communicatie wordt vanuit het Veiligheidsberaad georganiseerd.

Uitvoering

Met een instellingsbesluit wordt de governance van KCR2, bestaand uit een bestuurlijk overleg en een directeurenoverleg, vastgesteld zodat veiligheidsregio's en het ministerie van JenV gezamenlijk beleidsmatig sturen. Het gezamenlijk opdrachtgeversoverleg KCR2 werkt de statuten van de stichting uit en bereidt een instellingsbesluit voor, daarna kan de stichting worden opgericht.

Na afronding van de benodigde stappen binnen de veiligheidsregio's, waaronder de besluitvorming in de 25 algemeen besturen, kan het Veiligheidsberaad in haar vergadering op 7 december 2026, samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid, definitief besluiten tot oprichting van de stichting. Daarbij worden de statuten vastgesteld en het instellingsbesluit voor de governance bekrachtigd.

De formele oprichting van de stichting volgt zo spoedig mogelijk na deze besluitvorming. Beoogd wordt om de stichting KCR2 per 1 januari 2027 operationeel te hebben.

Evaluatie

-

